

Märt Pöder
tramm@p6drad-teel.net

Teie 19.05.2021
Meie 09.06.2021 nr 1.1-7/2083-47

Tartu muinsuskaitseala kaitsekorra ettepanekud

Lugupeetud härra Pöder

Täname Teid ettepanekute esitamise eest!

Palusite selgitada, miks on muinsuskaitsealast välja arvatud Keskpargis paiknev keskaegne linnamüür, selle nurgatorn ja bastioni osad ning teete ettepaneku arvata kesklinna pargid tervikuna muinsuskaitsealasse kuni Uueturu tänava ja Barclay platsini.

Muinsuskaitseameti seisukoht: selgitame, et lähtusime muinsuskaitseala piiri määratlemisel põhimõttest, et ala vastaks muinsuskaitseala kriteeriumitele ja eesmärkidele ning oleks linnaruumis tajutav loogilise tervikuna. Muinsuskaitseala piiri korrigeerimise ettepanek tulenes vajadusest täpsustada ajaloolise linnatuumiku piiri ja selle ajaloolist terviklikust.

Poe tänava osas on kaitsekorraga tehtud ettepanek vähendada vähesel määral senist muinsuskaitseala piiri. Tehtud ettepaneku kohaselt kulgeb muinsuskaitsealal piir piki keskaegse linnamüüri asukohta. Praeguste teadmiste kohaselt on linnakindlustuse varaseim osa – keskaegne linnamüür – muinsuskaitseala uue piiri ettepanekus sees. Nii keskaegsed kui ka ülejäänud, osaliselt vaid maa all säilinud linnakindlustused on tunnistatud eraldi mälestiseks (kultuurimälestiste registri nr 6884) ning mälestise alal kehtivad mälestisega seonduvad seadusest tulenevad nõuded, sh väärtuste maksimaalne säilitamine.

Teie ettepanekut arvata muinsuskaitsealasse kogu Kesklinna pargi ala (Vanemuise tn 1 kinnistu) ei saa arvestada, kuna linnaehituslikult on põhjendatud II maailmasõjas hävinud hoonestuse taastamise võimaldamine ning muinsuskaitseala kaitsevööndis ja mälestise alal ning selle kaitsevööndis kehtivad nõuded on piisavad, mida järgides ei kahjustata muinsuskaitseala ja mälestiste väärtusi ka uushoonestuse rajamisel varem hoonestatud alale.

Ajalooline kaubahoov on tajutav osana Tartu Kesklinna pargist ning kuna see asub ka üksikmälestise Tartu linnakindlustused alal, siis on muinsuskaitse kaasa rääkimine selle ala arengutes igal juhul tagatud, kuid õigustatud on muinsuskaitseala piiri kulgemine kaitsekorra eelnõuga määratud viisil, arvestades keskaegset linnamüüri ja ajaloolise Barclay platsi asukohta.

Tulevikuperspektiiv, sh Tartu linna üldplaneering, käsitleb seda ala pigem osaliselt taashoonestatava arengualana. Samuti on aja jooksul oluliselt muutunud lähiümbruse linnaruum (nn Kaubahalli kvartal, Kitsa ja Ülikooli tänava piirkonda). Näeme, et selle arenguala realiseerumisel ei ole see linnaruumis ajaloolise keskkonnana tulevikus tajutav ning seetõttu ei ole selle ala muinsuskaitsealana käsitlemine õigustatud. Sarnased muinsuskaitseala arengualad on varasemalt olnud Ülikooli tänava juures (nn Kaubahalli kvartal ja selle

vastaskülg) ning Kitsas tänav. Nende arengualade realiseerumise praktika näitab ilmekalt, et piirkondi, kus on loodud potentsiaal ulatusliku uusarendamise jaoks, ei ole need pärastiselt linnaruumis ajaloolise keskkonnana tajutavad. Seega on õige väärtustada ja suunata arengualasid kaitsevööndi printsiipidest lähtuvalt, kuid mitte käsitleda seda osana muinsuskaitsealast.

Täname, et aitasite kaitsekorra täpsustamisele kaasa! Ootame Teid kaitsekorra avalikule arutelule, et koos läbi arutada Teie ja teiste poolt kaitsekorrale esitatud ettepanekud ja vastuväited ning meie poolt neile kujundatud seisukohad. **Avalik arutelu toimub 17.06.2021 kl 16.00-18.00 Tartu Ülikooli Muuseumi Valges saalis** (Lossi tn 25).

Kaitsekorrale esitatud ettepanekute koondtabel koos neile kujundatud kokkuvõtlike seisukohtade ja korrigeeritud eelnõu ning seletuskirjaga saab tutvuda Tartu kaitsekorra kodulehel (www.muinsuskaitseamet.ee/tartukaitsekord) alates **10. juunist**.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Anni Martin

ehituspärandi valdkonna juht / Tartu kaitsekorra töörühma juht

info@muinsuskaitseamet.ee

Ulla Kadakas

arheoloogiapärandi valdkonna juht

ulla.kadakas@muinsuskaitseamet.ee